

Podobenství o nemilosrdném služebníku

„S královstvím nebeským je to tak, jako když se jeden král rozhodl vyžádat účty od svých služebníků. Když začal účtovat, přivedli mu jednoho, který mu byl dlužen mnoho tisíc hřiven. Protože mu je nemohl vrátit, rozkázal ho pán prodat i s ženou a dětmi a se vším, co měl, a nahradit ztrátu. Tu mu ten služebník padl k nohám a na kolenou prosil: ‚Měj se mnou strpení, a všechno ti vrátím!‘ Pán se ustrnul nad oním služebníkem, propustil ho a dluh mu odpustil. Sotva však ten služebník vyšel, potkal jednoho ze svých spoluslužebníků, který mu byl dlužen sto denárů; chytil ho za krk a křičel: ‚Zaplat' mi, co jsi dlužen!‘ Jeho spoluslužebník mu padl k nohám a prosil ho: ‚Měj se mnou strpení, a zaplatím ti to!‘ On však nechtěl, ale šel a dal ho do vězení, dokud nezaplatí dluh. Když jeho spoluslužebníci viděli, co se přihodilo, velice se zarmoutili; šli a oznámili svému pánu všechno, co se stalo. Tu ho pán zavola a řekl mu: ‚Služebníku zlý, celý tvůj dluh jsem ti odpustil, když jsi mě prosil; neměl ses také ty smilovat nad svým spoluslužebníkem, jako jsem se já smiloval nad tebou?‘ A rozhněval se jeho pán a dal ho do vězení, dokud nezaplatí celý dluh. – Tak bude jednat s vámi i můj nebeský Otec, jestliže ze srdce neodpustíte každý svému bratru.“ Mt 18, 23-35

Milí bratři a sestry, přátelé v Kristu,

s Božím královstvím se to má tak, jako když se jeden král rozhodl vyžádat účty od svých služebníků. A když začal účtovat, přivedli mu jednoho, který mu byl dlužen mnoho tisíc hřiven. A protože mu je nemohl vrátit, rozkázal ho pán prodat i se vším, co měl, a nahradit ztrátu. A padl mu ten člověk k nohám a na kolenou ho prosil, aby s ním měl ještě strpení a že mu všechno vrátí. A pán se ustrnul a dluh mu odpustil. A sotva ten služebník vyšel, potkal jednoho ze svých spoluslužebníků, který mu byl dlužen jen sto denárů, ale hned ho chytil pod krkem a málem by ho zardousil, když na něj křičel: „Zaplat' mi, co jsi dlužen!“ A ten jeho spoluslužebník mu padl k nohám a prosil ho, aby s ním měl strpení a zaplatí mu to. Ale ten o tom nechtěl ani slyšet a šel a dal ho do vězení.

A když jeho spoluslužebníci viděli, co se přihodilo, velice se zarmoutili, šli a všechno to oznámili svému pánu, totiž jejich všech společnému. A tu ho pán zavola a řekl mu: „Služebníku zlý, celý tvůj dluh jsem ti odpustil, když jsi mě prosil, neměl ses také ty smilovat nad svým spoluslužebníkem, jako jsem se já smiloval nad tebou?“ A rozhněval se a dal ho do vězení, dokud nezaplatí celý dluh. Jako by tím své předchozí odpuštění vzal zpět a postupoval úplně stejně jako ten služebník ke svému spolubratru, a ukázal, jak s vámi i s námi bude jednat i můj nebeský Otec, jestliže ze srdce neodpustíte, neodpustíme každý svému bratru. A tady je i konec přímé řeči a konec Ježíšova podobenství.

Nicméně co nám tím chtěl a asi i stále vlastně chce Ježíš říci? Jednak že i náš nebeský Otec může vzít své odpuštění zpět, ale hlavně, že si to Boží odpuštění, které se nám od Pána Boha neustále dostává, nemusíme, ba ani nesmíme nechávat pro sebe, ale naopak, pokud můžeme v tomto světě a našim bližním něčím svědčit, pak odpuštěním. A je to dokonce nutnost, jak se pokouší naznačit i Pán Ježíš, protože jinak by se na nás pán mohl hněvat a strčit nás do šatlavy, dokud se nepolepšíme a nezaplatíme celý dluh, spočívající mj. v celém našem životě, který je nám od našeho Pána a Boha dán. V životě, v němž stojí za to žít. Z Božího odpuštění a Božím odpuštěním, které si ovšem nesmíme nechat pro sebe.

„A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům.“ Nabízenou milost, projev Božího odpuštění má člověk přijímat s vděčností. Vděčností za milost. Za Boží milost, která je nám v Kristu darovaná a jíž můžeme zakoušet i v odpuštění i našich největších dluhů vůči Bohu i našim bližním a která je tak nezměrná, že se jí nemusíme bát šířit dál. I protože nám bylo odpuštěno mnohem, mnohem víc, víc, než si snad i dovedeme představit.

Šířit Boží odpuštění. Nakonec proč ne. Ale ještě víc tu jde o Boží milost. O Boží milost, která je nezměrná a která je tu i pro nás. O Boží milost, která nás drží i na nohou a jen díky ní můžeme jít svým životem dál a dál. O Boží milost, která tu není jen pro nás, ale i pro naše blízké a bližní a vůbec všechny, které máme kolem sebe.

Odpustit druhému však můžeme jen na základě Boží milosti, která se jednak dostala i nám a jednak ji tu máme i proto, abychom nemuseli žít jen z vlastních zásluh, ale mohli se spolehnout i na to, že nás má Pán Bůh rád, a to dokonce tak moc, že si to možná ani sami nezasloužíme. O to víc je na nás, abychom si toho i vážili.

„To není moje zásluha.“ No jasně, že není, kdyby byla, tak by to tu vypadalo, a hlavně by se uvažovalo a přemýšlelo ještě trochu jinak. To není ničím zásluha, nežijeme z vlastních zásluh, ale z Boží milosti. A na ni se neodpovídá jinak než vděčností. Překvapil mě jeden kolega postřehem, že se v naší evangelické církvi až příliš často děkuje.

No, jak komu. Někomu se děkuje možná až moc, jinému zase skoro vůbec. V tomhle jsme takoví nevyrovnaní. Kolegyně z Jimramova mi jednou poděkovala za návštěvu. A po druhé zase za něco jiného. Nakonec proč ne, všichni se učíme děkovat. Mám za to, že se v naší církvi spíš málo děkuje, jako by všechno bylo samozřejmé.

Sdílím se svou kolegyní myšlenku Boží milosti, která by se měla stavět i proti všem úvahám o lidských zásluhách, abychom třeba nemysleli jen na ně, ale tu a tam si vzpomněli, co pro nás činí i Bůh sám. A že si možná to či ono ani nezasloužíme, což ale neznamená, že bychom za to nemohli nebo neměli poděkovat. I to se stále učíme.

Někdy to však chce trpělivost. Katolický teolog Tomáš Halík mluví o trpělivosti v souvislosti víry a nevíry. Ale proč víry a nevíry? Dokonce ani ne dvou věr a ke komu se kdo nakonec přidá. Trpělivost dost často vyžaduje i setkání copak jedné víry, ale hlavně se potkat nějak lidsky. Sám život v církvi vyžaduje velkou porci trpělivosti.

Jinak to snad ani nejde. Už to není jen o čase, spíš o prostoru, ale také o tom, jak moc jsme schopni se na toho druhého i takzvaně napojit. Trpělivost vyžaduje právě to setkání, trpělivost v tom, jaký ten člověk vlastně je. A to nejen navenek, ale také uvnitř. Trpělivost vyžaduje i to hledat a najít i nějaké společné téma. To chce trpělivost.

Překvapila mě jednou úvaha jednoho mého kolegy, že by se vedle medaile vděčnosti, kterou uděluje naše církev, měla dávat i medaile za trpělivost. Rozumím tomu proč, na druhou stranu některé věci chtějí čas hlavně co do lidského myšlení, ani ne tak do let, ale do toho, jak přemýšlí copak dnešní člověk, ale jak a o čem přemýšlíme i my sami.

Byl se za mnou podívat Jeník Lavický i se svou rodinkou, on na nic nečekal a po dvou letech na faře má velmi sympatickou manželku a dceru Naději. Změna jako hrom, ale do jisté míry i očekávatelná. A vedle jiných věcí, na kterých však ještě musím nějak zapracovat, jsme se shodli i na tom, že život na Vysočině, ale i jinde, je hlavně o myšlení.

O změně myšlení. Vždyť i ten nemilosrdný služebník se musel nejdřív sám smilovat, aby pak mohlo být odpuštěno i jemu. A o tom to je, že je na nás přijmout Boží milost nejlépe s vděčností, aby pak mohlo být odpuštěno i nám. Přijmout Boží milost, která změní i naše myšlení a my pak i o věcech a lidech kolem sebe začneme myslet jinak.

Takže už ne jak to bylo dřív, že služebník, kterému bylo odpuštěno, půjde a bude to, co bylo vyžadováno od něj vyžadovat od jiných, ale právě naopak přijme za vděk pánovo odpuštění a bude ho šířit dál. Místo toho, aby vyžadoval něco, co měl dát spíš sám, se i on sám nakonec smiluje a bude následovat svého pána, který mu odpustil.

„A tak bude jednat s vámi i můj nebeský Otec, jestliže ze srdce neodpustíte každý svému bratru.“ I já bych si přál, aby mi bylo odpuštěno, jinak toho ani moc nechci. Jednou jsem to říkal i své kolegyni v Jimramově, nic nechci, jen kousek té Boží milosti. Co chtít víc?

Sám Pán pokoje ať vám uděluje pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi. Amen. (2 Te 3,16)